

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU
ȘI AL EPISCOPIILOR CLUJ ȘI ORADEA

Abonamentul

Pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorități și străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Cinci ani de patriarhat

În Iunie a. c. s'au împlinit cinci ani de când I. P. S. Patriarh *Justinian* stă la cârma Bisericii noastre și o călăuzește cu înțelepciune pe alvia unor mari realizări.

Într'adevăr programul enunțat de I. P. S. Sa la alegere și la instalare în 1948 a fost realizat punct de punct și pe linia lui Biserica noastră e mereu îndreptată spre zări din ce în ce mai luminoase. Această consecvență este însă condiția unității în atitudine și a dezvoltării vieții bisericești, în toate aspectele ei.

Care este programul — și care sunt realizările? Programul se poate cuprinde în următoarele puncte: 1. Colaborarea Bisericii la realizarea unei vieți mai bune și lupta pentru pace; 2. Îndrumarea clerului de mir și clerului monahal; 3. Organizarea învățământului teologic; 4. Reîntregirea bisericească; 5. Reînviorarea relațiilor frățești cu celelalte Biserici ortodoxe autocefale; 6. Păstrarea legăturilor prietenești cu celelalte culte.

Toate acestea — și altele — și-au găsit realizare în răstimpul celor 5 ani de patriarhat și sunt într'o permanentă dezvoltare și consolidare.

Astfel în ce privește contribuția Bisericii la viața cea nouă, relațiile dintre Biserică și Stat au devenit relații de deplină armonie: Statul garantează libertatea de exercitare a cultului; Biserica este loială față de Stat și colaborează cu organele puterii de Stat în opera constructivă pentru binele poporului, întărirea Patriei și pacea lumii. În această lucrare este concretizată făgăduința I. P. S. Sale din ziua alegerii: „În deosebi mă voi strădui ca sfânta noastră Biserică Ortodoxă Română să facă față așteptărilor și nădejilor ce și le pune poporul dreptcredincios în contribuția ei la noua sa așezare socială”. Căci „niciodată în viața ei, în curs de aproape două milenii, Biserica lui Hristos nu a avut un prilej mai potrivit pentru a-și pune în practică învățăturile Evangheliei”.

Astfel vedem Biserica mereu alături de popor, în toate momentele decisive, ca și în lupta și munca sa de zi cu zi pentru libertate, dreptate, pace, progres. Biserica a căutat să formeze în credincioșii ei pe omul muncii cinstit, om al păcii, om al luptei pentru binele obștesc. Îndrumările Sf. Sinod, îndrumările I. P. S. Patriarh Ju-

stinian, în toate împrejurările și în toate momentele, au arătat preoșimii și credincioșilor felul cum ei pot să fie elemente de folos în lupta poporului muncitor pentru o viață mai bună.

În ce privește lupta pentru pace, ea este un titlu de glorie al Bisericii în frunte cu I. P. S. Patriarh *Justinian*, care este un luptător neobosit pentru pace atât în acțiunile din R. P. Română cât și pe plan inter-ortodox și internațional.

Pentru organizarea Bisericii s'au făcut Statute și Regulamente noi, bazate pe principiul ierarhic și sinodal-bisericesc. S'a asigurat o mai largă participare a credincioșilor la viața Bisericii și fărâmițarea eparhială a fost depășită, realizându-se o unitate de conducere și acțiune în întreaga Biserică Ortodoxă Română — aceasta și datorită unității Sf. Sinod, dar și datorită cârmuirii înțelepte a I. P. S. Patriarh *Justinian*. Astfel că viața Bisericii s'a putut desfășura în forme potrivite cu spiritul Ei și cu nevoile credincioșilor.

Îndrumarea clerului de mir și a clerului monahal — este un alt punct din programul patriarhal. Într'adevăr clerul era pregătit „în mentalitatea și atmosfera vremilor de până ieri”, cum constată I. P. S. Patriarh în 1948. În privința aceasta s'au urmărit două obiective: 1. Întoarcerea preotului la altar, îmbisericeirea lui; 2. Formarea lui în spiritul patriotismului constructiv, al luptei pentru pace și pentru o viață mai bună. Într'adevăr înainte vreme pentru unii preoți, nu altarul și biserica erau centrul preocupărilor lor, ci cu totul alte probleme complet străine de Biserică și de duhul evanghelic. Prin nouile îndrumări, altarul a fost pus iarăși în centrul activității preotului; aceasta e misiunea lui esențială ca să slujească la altar și din fața altarului să învețe, să binecuvinteze, să călăuzească pe credincioși spre mântuire. El însuși să adâncească învățătura Bisericii, ca s'o poată propovădui curată păstoriților lui.

Astfel activitatea preotului și a credincioșilor se concentrează în jurul bisericii, a altarului, care e centrul din care iriază lumină și putere duhovnicească asupra întregii vieți parohiale.

Dar preotul trebuie să premeargă cu exemplul și cuvântul pentru credincioși în lucrarea lui pentru pace și pentru viața cea nouă, pe care o construiește poporul

muncitor în țara noastră. Lucrarea aceasta nu e străină de cea strict bisericească. Astfel că preotul, nu numai ca un cetățean devotat al Patriei, ci și ca slujitor al Evangheliei lui Hristos, găsește suficiente motive și îndemnuri de a munci alături de oamenii muncii pentru binele obștesc.

Pentru îndrumarea clerului au avut mare importanță cursurile de îndrumare misionară și Conferințele preoțești de orientare, prin care preoșimea este mereu îndrumată asupra problemelor de actualitate și a activității în parohii.

În ce privește mănăstirile ele au fost organizate pe baza vieții de obște și a îmbinării muncii și studiului cu rugăciunea.

Organizarea învățământului teologic. Învățământul teologic numai în Ardeal era sub îndrumarea Bisericii. În celelalte părți ale țării, el sta sub egida Statului. Aceasta era o situație nefirească. Biserica trebuie să-și formeze singură slujitorii. Astfel prin reorganizarea învățământului teologic s'au înființat școli medii de cântăreți bisericești, seminarii monahale și Institute Teologice de grad universitar — toate sub conducerea Bisericii. Ele cresc pe viitorii cântăreți, monahi și preoți în conformitate cu învățătura și tradiția Bisericii. Dar ele nu se mărginesc la formarea viitorilor slujitori ai Bisericii, ci desfășoară o bogată activitate teologică și de călăuzire a preoșimii și credincioșilor pe calea ortodoxiei luptătoare pentru mântuire, pentru pace, pentru fericire. În acest sens sunt de relevat cele 3 reviste bisericești, care apar la București (Biserica Ortodoxă Română, Ortodoxia și Studii Teologice), în care se tipăresc studii religioase — și activitatea Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, care a editat o mulțime de cărți de ritual, Noul Testament, Cartea de Rugăciuni, operele I. P. S. Patriarh *Justinian*, Cuvântările I. P. S. Mitropolit *Nicolae de Krutițki*, Cartea de învățătură a Bisericii Ortodoxe, Îndrumătorul pastoral și alte cărți de literatură bisericească pentru cler și credincioși.

În rândul înfăptuirilor bisericești din acești cinci ani de patriarhat, ocupă însă un loc de frunte epocalul act al reîntregirii bisericești din Ardeal. De aceea Biserica ortodoxă din Ardeal consideră pe I. P. S. *Justinian* în primul rând ca Patriarh al Reîntregirii. Întoarcerea acasă a fiilor Bisericii noastre, răpiți prin silnicie și amăgire, este idealul, pe care I. P. S. Sa îl formulează și cu ocazia alegerii, căruia îi consacră aproape întreg cuvântul

(Continuare în pag. 4)

I. P. S. Patriarh Justinian

călăuzitor al Bisericii Ortodoxe Române în lupta activă pentru pace

La 6 Iunie 1953 s'au împlinit cinci ani de când I. P. S. Patriarh Justinian a fost orânduit — prin voința clerului și a credincioșilor — la cârma Bisericii Ortodoxe Române.

Prima jumătate de deceniu de arhipăstorie a I. P. S. Sale se încheie cu un bilanț de realizări pozitive în slujba Bisericii noastre. E epoca de îndreptare curajoasă, energică și sinceră a unor costisitoare greșeli de orientare a clerului ortodox român, săvârșite sub crugul celor trecute vremi de înfeudare a sfin'ei instituții în interesul politicienismului burghez. E epoca de tămăduire a unei răni dureroase, deschise în unitatea Bisericii ortodoxe Române din Ardeal de desbinarea bisericească dela 1700. E epoca participării viguroase și însuflețite a Bisericii noastre la uriașul efort colectiv în apărarea păcii, pe care îl depun sute de milioane de oameni harnici și cinstiți, de toate opiniile, stările, rasele și credințele religioase de pe toată scoarța pământului.

Printr-o acțiune metodică de restaurare a clerului — desfășurată cu tact și înțelepciune — I. P. S. Patriarh Justinian a înlesnit preoșimii noastre dobândirea unei orientări juste în procesul de transformări sociale structurale, care se petrec în țara noastră dela 23 August 1944 încoace.

Prin refacerea unității bisericești a Românilor ardeleni, a fost tăiat unul din tentaculele cele mai primejdioase ale Vaticanului de pe urma căruia am suferit un pătrar de mileniu ca Biserică.

În sfârșit, prin participarea activă a clerului și a credincioșilor la desfășurarea și adâncirea luptei pentru pace, Biserica ortodoxă română dovedește concret că noi nu avem drum comun cu dușmanii Patriei noastre, ci mergem cu omenirea dornică de pace și propășire — cum a afirmat în repetate rânduri, din locul înalt, de covârșitoare răspundere, pe care îl ocupă I. P. S. Patriarh Justinian.

Nu există declarație sau manifestare publică a I. P. S. Patriarh Justinian în cadrele căreia problema apărării păcii să nu ocupe locul de căpetenie. E preocuparea Sa centrală și predilectă totodată. Lupta pentru pace îi este familiară ca slujitor al Bisericii lui Hristos și în această direcție, I. P. S. Sa are — ca să spunem astfel — un stagiul îndelungat, neegalat de nici o altă față bisericească ortodoxă română.

Era preot de mir — înainte cu aproape două decenii — când a făcut începutul acțiunii militante a participării Sale la purtarea luptei pentru pace.

Membru în Comitetul de conducere pentru pace din țara noastră și apoi în Comitetul internațional pentru pace dela Geneva și Paris preotul de altădată, Patriarhul de azi, a scris în 1939, într-o revistă progresistă, un articol intitulat: „Arma înfrățirii popoarelor”, în care arăta că e de datoria Bisericilor creștine să împiedice războiul. Papa era invitat să bată la ușile dictatorilor fașciști dela Roma și Berlin, trezindu-i la realitate și împiedicându-i să înnece omenirea în valuri de sânge. Pretinsul „locuitor al lui Hristos”, a lipsit însă, dela datoria pe care sfinții apostoli Petru și Pavel n'ar fi pregetat s'o împlinească.

Ce-a urmat, se știe.

Se mai știe și aceea că după ce fascismul a fost răpus de către glorioasele Armate Sovietice, imperialiștii și acoliții lor s'au însărcinat să r eia sinistru moștenire a acestuia, zângănind din nou armele.

Pacea, abia dobândită — și cu câte jertfe! — ajunsese să fie din nou primejduită.

În fața nouilor ațâțatori la războiu s'a ridicat valul masiv și mereu crescând în număr și putere, al sutelor de milioane de partizani declarați ai păcii, în frunte cu marea Uniune Sovietică.

Bisericele ortodoxe răsăritene au înțeles dintru tot începutul că lupta pentru apărarea păcii este și lupta lor, s'au identificat cu ea și au purces la sprijinirea ei activă. Conferința pan-ortodoxă dela Moscova (1948) a dat semnalul mobilizării tuturor credincioșilor de lege ortodoxă răsăriteană la lupta pentru apărarea păcii și a arătat și celorlalte confesiuni creștine din lumea întreagă care i datoră lor.

În temeiul hotărârilor acestei conferințe memorabile, lupta pentru apărarea păcii a fost proclamată îndatorire de căpetenie, cu caracter permanent, a clerului și credincioșilor creștini ortodocși.

Mai ales de atunci încoace, I. P. S. Patriarh Justinian n'a conștient să militeze — cu toată armătura creștinească și cu toată pilduitoarea Sa osârdie patriotică — cetățenească — pentru însușirea de către cler și credincioși a dezideratelor luptei active pentru pace. Mărturie strălucită, de cea mai recentă dată, în această privință, este mai ales impunătoarea lucrare a I. P. S. Sale, intitulată: „Apostolat Social Pilde și indemnuri în lupta pentru pace”. (Pagini XXIV+520), editată de Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă, în vara anului 1952, din prilejul împlinirii a 4 ani dela intronizarea I. P. S. Sale în scaunul de patriarh al Bisericii ortodoxe române.

Această carte este cu adevărat codul luptei active pentru pace a Bisericii noastre.

În perspectiva luminoasă pe care o deschide ea oricărui cititor atent, pacea apare ca o realitate constructivă a concepției creștine de viață, ca fiind rodul dragostei de Dumnezeu și de oameni pe care o nădărnicește fiecare suflet credincios. Pacea îndeplinește — din punct de vedere creștinesc — o funcțiune soteriologică, mântuitoare și promovarea ei, apărarea ei, în ordinea morală creștină, este datorie curată, dela îndeplinirea căreia nu te poți sustrage fără să renegi Evanghelia lui Hristos, acest vecinic și nestins stâlp de foc, acest far luminător în marea vieții pentru orice dreptcredincios.

Locmai de aceea, participarea creștinului la lupta activă pentru pace, capătă caracter de obligație permanentă, din inimă purceasă, lăuntric consimțită, concretizată în acte de sprijinire manifestă și continuă a acestei lupte.

Adevăratul creștin nu duce lupta pentru pace periodic, în salturi, în chip de campanie. Pentru pace, el luptă efectiv, fără pauze, fără întrerupere.

Părtășia creștinului la lupta pentru pace este un act de solidarizare cu semenii săi în promovarea binelui și a virtuții, o mărturie palpabilă a iubirii sale de Dumnezeu și de aproapele. Tot ceea ce se face pentru apărarea și consolidarea păcii, spre mărirea lui Dumnezeu și a Bisericii lui Hristos se face, pentru interese duhovnicești și omenești totodată, pentru viață și progres, împotriva distrugerii și a morții care desfigurează facerea mâinilor lui Dumnezeu, lumea aceasta, cu toate valorile așezate într'ansa de Creatorul a toate și conservate și desvoltate prin munca de veacuri a atâtor generații de constructori.

Lupta pentru pace noi nu o ducem singuri, ci laolaltă cu celelalte Biserici ortodoxe răsăritene, și cu toate cultele religioase recunoscute de legile Patriei noastre. Armonia interconfesională, inexistentă odinioară la noi, a fost statornicită prin osârdia I. P. S. Patriarh Justinian, care a ridicat-o la rangul unei sincere, efective și per-

Slove de Pace

Pacea senină face să fie traiul lin
Omul cu bucurie mușcă din rodul plin
Iar mama de alături copilul își alină
Pe fața ei lucește o rază de lumină.

Pacea-i senin de stele, cu multe bucurii
Cu soare cald în larguri, surâsuri de copii
Cei ani de grea durere, ca norul au apus,
Viața e frumoasă ca bolta cea de sus.

Din inima pădurii, din apă, din pământ
Răsar comori de viață, prin muncă și avânt
Sub steagul sfânt al păcii, belșugul de bucate
Înalță omenirea spre țeluri mai înalte.

Pe sfânta lui cărare, poporul muncitor
Lucrează pentru pace, muncește cu mult s'por.
Când orice năzuință în faptă se preface
Sorbim puteri de muncă, din slovele de pace.

Preot I. Gh. Ivanciuc

Anul trecut Mitropolia Banatului a sărbătorit două aniversări: împlinirea a 400 de ani dela adormirea în Domnul a Sf. Iosif cel Nou dela Partos, cel dintâi mitropolit al Timișorii, — cunoscut cu numele — și împlinirea a 5 ani dela intronizarea celui dintâi mitropolit în scaunul mitropolitan al restauratei Mitropolii a Banatului.

Sf. Iosif a păstoriit ca mitropolit în Banat între anii 1529—1550 avându-și reședința în Cetatea Timișorii. În 1550 s'a retras la mănăstirea Partos, unde a dus o viață de sfințenie în post și rugăciune. El suferă moarte martirică în 1552, odată cu ocuparea Banatului de către Turci. De aceea în amintirea credincioșilor din Banat el era cinstit ca un sfânt mucenic. Prin hotărârea Sf. Sinod din 28 Februarie 1950, el a fost canonizat și trecut în rândul sfinților români spre obștească cinstire.

Restaurata Mitropolie a Banatului a reluat firul istoric, întrerupt aproape două secole al mitropolitelor timișoreni. I. P. S. Mitropolit Vasile a reinviat tradiția vechilor mitropoliți, inaugurând o eră de progres bisericesc în Mitropolia Banatului și de luptă pentru pace și pentru o viață mai bună, alături de oamenii muncii din țara noastră.

Ne asociem cu toată dragostea și bucuria la sărbătoarea Mitropoliei Banatului, dorind I. P. S. Mitropolit Vasile încă mulți ani de rodnică arhipăstorie și Bisericii bănățene noui succese în viața duhovnicească și în lupta pentru pace.

manente colaborări interconfesionale, în lupta pentru pace și pentru un viitor mai bun pe seama poporului nostru muncitor. Pacea interconfesională în R. P. R. a fost preludiul participării unitare a cultelor din țara noastră la intensificarea și adâncirea luptei pentru pace, pe care o duce poporul nostru muncitor în fabrici și uzine, pe șantiere și pe ogoare, în școli și laboratoare și în toate compartimentele vieții obștești.

Participarea Bisericii noastre la lupta pentru pace, a deschis colaborarea sfintei instituții cu Statul. Deplina libertate de manifestare a credinței religioase pe care legile R. R. Române, în frunte cu Constituția, o garantează tuturor cetățenilor Patriei noastre — este un stimulent de prim rang, pentru oamenii Bisericii noastre, în participarea lor activă la lupta pentru pace.

Precursor al luptei pentru pace în rândurile slujitorilor Bisericii noastre, din ceasul rânduirii Sale la cârma acestei Biserici, I. P. S. Patriarh Justinian este cărmuitorul înțelept și însuflețitorul neîntrecut al nostru al tuturor pe calea care ne duce la asigurarea unui viitor de pace și propășire, pe seama poporului dreptcredincios și a tuturor fiilor Patriei noastre, Republica Populară Română.

Prof. Dr. Grigorie T. Marcu

Cărți rituale noi

În epoca patriarhatului Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române — I. P. S. Justinian — și sub înțeleapta Sa îndrumare și povățuire, s'a inaugurat o acțiune vastă de tipărituri bisericești, ca pe timpul marilor Ierarhi cărturari ai trecutului istoric al Bisericii noastre dreptcredincioase. Institutul Biblic al Sf. noastre Biserici, a desfășurat în ultimii ani o extinsă activitate editorială.

Bisericele revenite din Ardeal nu vor uita niciodată darurile în cărți rituale făcute de Sf. Patriarhie, Sf. Evanghelie, Molitfelnicul, Liturghierul, Psaltirea, Aghiasmatarul, Apostolul, cărțile absolut necesare ritualului bisericesc și donate gratuit bisericilor foste greco-catolice.

După un interval destul de mare dela ultima ediție a Liturghierului din 1937, Institutul Biblic ne-a dat cea mai nouă ediție a Liturghierului din 1950. Pentru textul liturgic al acestui Liturghier s'a luat ca normativă ediția 1921, care ediție a fost revizuită de o comisie de Arhieri din care făceau parte 2 ierarhi ardeleni. Din ediția 1921 au fost luate pentru ediția 1950 următoarele: Adausul, sau pentru lene din Molitfa pentru pomenirea generală a morților din rânduiala Proscomidiei, pomenirea monahilor la ectenia întreită și la ieșirea cu cinstitele Daruri, precum și formula introducătoare și începătoare la pomenirile dela ieșirea cu prea cinstitele Daruri, formulă rostită de diacon: „Pre tot neamul cel creștinesc...”. Această formulă nu s'a folosit niciodată în restul țării unde diaconul rostea până la ed. 1950, formula tradițională: „Pre voi pe toți dreptslăviitorilor creștini...”.

Noua ediție folosește alături de cuvântul mărire, expresia mai mult întrebuințată, slavă, care e pusă în paranteză, rămânând ca liturghisitor să-și aleagă termenul preferat.

La ieșirea cu cinstitele Daruri s'au introdus două formule nou de pomenire pentru pomenirea aducătorilor Darurilor și pentru pomenirea generală a morților, obișnuite în practica din Ardeal.

După cum observă Păr. Prof. Ene Braniște, dela Institutul Teologic București, un adânc cunoscător al problemelor liturgice, într'un studiu comparativ asupra noiei ediții a Liturghierului românesc în Studii Teologice 1951, Nr. 9—10, ediția care va urma după cea din 1950 va trebui să facă unele revizui, precizări și îndreptări. Să se rămână la expresia: cerând în loc de cerșind din aliniatul: „unirea credinței...”; să se folosească expresia: slujbe în loc de dregătorii; să se folosească numai formula corectă: Înțelepciune dreptă; să se revină la termenul vârtutea (putere, vigoare, tărie) în loc de virtutea din expresia: iubite-voi Doamne... înainte de mărturisirea crezului Bisericii noastre; să se mențină expresia: care odihnesc... în loc de care zac; să se păstreze din ed. 1937, formula autentică conform originalului: Cântarea de biruință...; să se revizuiască imnul heruvimic; să se respecte textul original din efonisul pentru pomenirea nominală a Chiriarhului canonic... drept învățând cuvântul adevărului tău; să se încheie Sf. Liturghie cu formula finală din practică și din ediția 1937: Pentru rugăciunile Sf. Părinților noștri...

Dacă ediția 1937 ne-a adus o amplificare a îndrumărilor și a notelor de tipic și ritual, ultima ediție este lipsită de bogăția de informații și povățuiri tipiconale necesare slujirii liturgice. Lipsa aceasta o va împlini Noul Tipic Bisericesc care odată tipărit, alături de Noul Liturghier va contribui la mult necesara uniformizare liturgică.

Carte de Rugăciuni pentru tot creștinul cuprinzând rugăciunile de trebuință, cântările Sf. Liturghii, însemnări din tipic și felurite povățuiri de folos obștesc, tipărită cu binecuvântarea Sf. Sinod, București 1951.

O carte de rugăciuni bisericești, pusă în mâna credincioșilor e o fântână de daruri duhovnicești, care alină, înviorează, reconfortează și

înalță sufletul. Centrele eparhiale întotdeauna au pus la dispoziția fiilor Bisericii noastre, cărți de rugăciuni, tot atâtea izvoare de zidire duhovnicească. Dar aceste cărți nu erau complete în privința conținutului. Iată că Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române vine și împlinește și această lipsă, dând totodată preoților și credincioșilor un manual de catehizare în Biserică. Prin această atât de necesară carte, Sf. Sinod face un mare dar credincioșilor Bisericii noastre. Noua carte de rugăciuni prin bogăția cuprinsului și prin numărul de 480 de pagini, cuprinde rânduieli și rugăciuni pentru toate împrejurările și trebuințele vieții religioase ale creștinilor noștri; iar prin tipărirea Sf. Liturghii ale cărei cântări sunt așezate pe note liniare, se dă ocazie fericită credincioșilor să participe activ la sfintele slujbe folosindu-se cântarea în comun, cântarea omofonală, care s'a practicat întotdeauna în creștinism.

Puține din cărțile de rugăciuni ale Bisericii noastre conțineau cântările Sf. Liturghii pe note muzicale.

Înalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae dela Sibiu a pus la dispoziția poporului pe care-l păstorește, o Carte de Rugăciuni în două ediții (1935 și 1944), unică în felul ei, carte care ne redă și Sf. Liturghie pe notația liniară, arătând prin aceasta necesitatea cultivării cântării în comun a poporului în Biserică. Iată că inițiativa Bisericii ardeleni care cerea cântarea unisonă în comun a credincioșilor în Biserică, se generalizează în întreaga Biserică românească. Sf. Sinod pune în fruntea îndatoririlor clerului, în ședința din 5 Oct. 1950, pe aceia de a învăța pe credincioși cântările sfintelor noastre slujbe și cu deosebire, cântările Sf. Liturghii.

Ar fi fost de dorit ca cântările Sf. Liturghii, din Cartea de rugăciuni a Sf. Sinod, să fie redactate pe ambele sisteme de notație muzicală: psaltică și lineară, așa cum bine a făcut comisia de muzică bisericească care a tipărit, pe notația ambelor muzici, Sf. Liturghie și cântări la cateheze. Și aceasta pentru cei ce cunosc mai bine muzica psaltică.

Noua carte a Sf. Sinod atât de bogată în cuprins este superioară tuturor cărților de rugăciune apărute în Biserica noastră, pentru că cuprinde în plus, pe lângă cele obișnuite, următoarele: Cei 6 psalmi dela Utrenie, Obednița, Pavecernița cea mică, Rânduiala celor 12 psalmi, Troparele și Condacele Sfinților îndeobște, Troparele și Condacele Triodului, Tropare, Svetilne și alte cântări pe note, cântările la logodne și cununii, la Te-Deum, la parastase și înmormântări toate pe note muzicale. Canonul cu rugăciunile dela Sf. Împărtășanie, Acatistul Sf. Cruci, Rugăciuni ale marilor Sfinți, orânduiri bisericești cu reguli tipice cu Sinaxarul precum și o mulțime de îndrumări, învățături și povățuiri de mare folos sufletească pentru credincioși.

Cartea cea nouă a Sf. Sinod, se aseamănă în cuprins cu cărțile de rugăciuni tipărite la Sibiu de I. P. S. Mitropolit Nicolae, cu care are comun următoarele: Rugăciunile pentru fiecare zi a săptămânii. La Utrenie: Troparele glasurilor din Dumineci, Troparele Învierii, Polileul pe 134 și 135, (redați în întregime așa cum se cântă în Biserica din Ardeal și nu anumite stihuri cum se obișnuiește în restul țării). Învieria lui Hristos, cântările după Ps. 50: Pentru rugăciunile... ș. c. l. Stihurile dela laudări, Doxologia cu troparele ce-i urmează, Troparele sfinților mari, Troparele, Condacele și Irmoasele praznicilor împărătești, cântarea pe note: Dimineața auzi glasul meu... după cum se cântă în Ardeal și Rânduiala Spovedaniei. Nu știm din ce motive s'a scăpat din vedere redarea Acatistului Sf. Ierarh Nicolae, așa cum au făcut toate cărțile de rugăciuni.

Intocmită cu osârduită grijă și zăbavnice chibzuință de I. P. S. Firmilian, Mitropolitul Ol-

La o aniversare

La Rusaliile acestui an s'au împlinit 33 ani de arhipăstorire a I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae. Acești 33 ani de muncă și dăruire în slujba Bisericii ardeleni, sunt ani de progres și rodnicie a vieții noastre bisericești. În acest timp s'a format o preoțime cultă, capabilă să facă față cerințelor credincioșilor; s'a ridicat prestigiul și rangul Institutului Teologic din Sibiu; s'a tipărit literatură teologică și literatură religioasă pentru cler și credincioși; s'au editat foi și reviste bisericești; s'a înviorat viața religioasă a credincioșilor; s'a realizat epocalul act al reîntregirii bisericești ș. a.

Astăzi, sub conducerea înțeleaptă și părintească a I. P. S. Sale Biserica ardelenă desfășoară nu numai o bogată activitate duhovnicească, ci și o nu mai puțin bogată activitate în cadrul luptei pentru pace, fiind alături de poporul muncitor în lupta lui pentru pace, pentru o viață mai bună. I. P. S. Sa este nu numai îndrumătorul acestei activități, ci și pilda care premerge tuturor, ca astfel cuvântul și fapta lui să lumineze tuturor.

De acela clerul și credincioșii Mitropoliei noastre — cu ocazia aniversării a 33 ani de arhipăstorire — își exprimă dragostea lor fiiască pentru marele Ierarh, rugând pe bunul Dumnezeu să-l țină încă mulți ani la cârma Bisericii ardeleni în deplină sănătate și putere de muncă.

Întru mulți ani Stăpâne!

Telegraful Român

Cronică

Poporul bulgar comemorează anul acesta pe doi fi ai săi, care au pregătit epoca de eliberare culturală de sub robia turcească.

Primul este Păr. Paisie dela Hilandar. Înainte de 200 de ani, pe la 1753, Paisie își începe activitatea cărturărească de a destiepta poporul, scriind apoi în acest sens, în 1762 prima lucrare națională: Istoria slavo-bulgară despre poporul bulgar, cneji și sfinți și despre toate faptele și întâmplările din Bulgaria. Prin această lucrare el luminează poporul asupra trecutului său și în baza lui susține patriotismul popular. El face trecerea dela concepțiile umaniste abstracte medievale spre concepțiile moderne ale concretului (Naroden Pastir, Nr. 5, 1953).

Al doilea este poetul-patriot popular Vasil Levski, fost diaconul Ignatie, care înainte cu 80 de ani a înflăcărat poporul bulgar pentru dobândirea unei libertăți concrete față de stăpânirea turcească. Inspirându-se din opera Păr. Paisie, Levski ridică steagul eliberării, în 1871, fiind apoi urmat de numeroși patrioți, între care se impune poetul Christo Botev și alții. Prin străduința ambilor patrioți, poporul a fost pregătit să scuture jugul otoman, iar eliberarea lui politică o aduce războiul ruso-turc din 1877-1878. De atunci poporul se străduiește să-și organizeze o viață proprie, fapt care se realizează deplin în crearea R. P. Bulgaria. (Naroden-Pastir Nr. 6/7, 1953).

Hramul Sf. Mănăstiri „Brâncoveanu” dela Sâmbăta (Raionul Făgăraș) s'a prăznuit ca de obicei la „Isvorul Tămăduirii”. Sf. Liturghie a fost săvârșită de P. S. Teodor, înconjurat de un mare sobor de consilieri, preoți și diaconi. Au predicat: P. S. Teodor despre legătura credinciosului cu Hristos și datoritiile noastre cetățenești. I. P. C. Arhim. Ioan Dinu despre preamărirea lui Dumnezeu; P. C. consilier Gh. Secaș despre slujirea semenului și despre pace; I. P. C. Protosinghel Serafim despre lucrarea Mănăstirii; P. C. Vicar Tr. Belascu despre Învieria Mântuitorului, pace și realizarea planului agricol. După Sf. Liturghie s'a săvârșit la altarul de afară Sf. Maslu pentru bolnavi, în biserică împărtășirea credincioșilor și la fântână sfințirea apei.

teniei, această carte de căpătâi a creștinilor noștri, poate fi socotită cea mai completă, mai desăvârșită și mai bogată în cuprins, carte de rugăciuni din câte au apărut până acum în Biserica românească. Pr. N. C. Popescu-Dobriceni

Indrumător omiletic

I. Dumineca XI după Rusalii: Mat. 18, 23-35

Se poate vorbi despre Sf. Spovedanie.

1. E postul Sf. Marii. După rânduiala Bisericii noastre credincioșii se cuvine a se spovedi și împărtăși.

2. Pilda datornicului ne arată că toți avem greșeli și păcate, ca tot atâtea datorii de plătit lui Dumnezeu.

3. Dar ea ne arată și că Dumnezeu este iertător și ne șterge datoria, dacă ne pare rău de păcatele noastre, ne rugăm Lui și dacă și noi iertăm celor ce ne-au greșit nouă.

4. Pentru iertarea noastră mijlocește și Maica Domnului, care ne cheamă la pocăință, la îndreptare.

5. Deci să ne mărturisim păcatele, să iertăm greșelile fraților noștri și curățiti de păcate, călăuziți de Maica Domnului, să ne apropiem de Hristos.

II. Adormirea Maicii Domnului

Se poate vorbi despre viața Maicii Domnului.

1. Maica Domnului a fost fiica rugăciunii.

2. Ea crescut în templu. De aceea a fost complet dăruită Domnului.

3. Ea se deosebea de toate celelalte femei prin curăția ei; n'a avut păcate personale, prin smerenia și evlavie ei.

4. De aceea Dumnezeu a ales-o ca Ea să fie Maica lui Hristos, Maica lui Dumnezeu, pe care l-a născut și l-a crescut.

5. Ea a muncit și în cele din afară a fost simplă și smerită.

6. Ea e model pentru toate credincioasele: în feciorie, în creșterea pruncilor, în muncă, smerenie, credință și dragoste de Dumnezeu și de oameni.

7. Ea este mama noastră și ocrotitoarea noastră întru rugăciune.

III. Dumineca XII după Rusalii: Mt. 19, 16-26

Se poate vorbi despre monahism v. 21.

1. Auzind aceste cuvinte (v. 21), Antonie s'a dus acasă și-a vândut averile, le-a împărțit săracilor și s'a retras în pustie, devenind Sf. Antonie cel Mare, întemeietorul monahismului.

2. Ucenicul acestuia, Sf. Pahomie, a întemeiat primele mănăstiri de călugări și mănăstiri de călugărițe. Iar Sf. Vasile cel Mare a dat legea de organizare a acestor mănăstiri, care este și astăzi legea tuturor mănăstirilor ortodoxe.

3. Călugărul este un credincios, care renunță la orice avere proprie, la căsătorie și la voia proprie și lipsit de grija averii, a familiei și a egoismului, slujește cu toate puterile lui Dumnezeu și semenilor săi. El vrea să ajungă la iubirea cea desăvârșită de Dumnezeu și de aproapele.

4. De aceea în mănăstirile cu viața de obște așa cum le îndrumază I. P. S. Patriarh Justinian, călugărul n'are avere proprie, trăiește în feciorie și ascultare și împletește munca cu rugăciunea.

Date istorice

1 August 1914. — Imperialiștii deslanțuie primul război mondial.

3 August 1948. — S'a publicat legea reformei învățământului în R. P. R.

6 August 1917. — Are loc bătălia dela Mărășești împotriva coteropitorilor germani.

6 August 1929. — Greva minerilor dela Lupeni e înăbușită în sânge de guvernul manist.

10 August 1952. — S'a inaugurat termocentrala „Gh. Gheorghiu-Dej” dela Doicești, prima dintre marile lucrări ale planului de electrificare.

13 August 1944. — După 11 ani de închiisoare, Gh. Gheorghiu-Dej evadează din lagărul dela Tg.-Jiu pentru a conduce pregătirea actului istoric dela 23 August 1944.

Cinci ani de patriarhat

(Urmare din pag. 1)

rostit cu ocazia instalării canonice, chemând cu părintească dragoste clerul și credincioșii greco-catolici să se întoarcă la Biserica strămoșilor noștri. Chemarea aceasta a înaltului ierarh a avut ecoul dorit în sufletele fraților greco-catolici, care în condițiile de libertate dela noi, la 4 luni după acest apel, au revenit în masă la Biserica ortodoxă, ale cărei credințe și tradiții le-au păstrat dealungul celor 250 ani de despărțire neschimbate. Niciodată nu vor uita delegații clerului revenit primirea ce le-a făcut-o Sf. Sinod în frunte cu I. P. S. Justinian, la București în 3 Octomvrie 1948, primire în care iubirea de părinte, iubirea frățească a copleșit sufletele și a făcut din actul reîntregirii un act al iubirii, care nu pierie în veac.

Niciodată nu vor uita miile de reprezentanți ai clerului și credincioșilor reveniți, prezenți la Alba-Iulia, bucuria și dragostea cu care I. P. S. Justinian le-a binecuvântat hotărârea și juruința de-a se întoarce la Biserica mamă și a-i rămâne credincioși pentru totdeauna. Parcă și azi răsună în urechile lor părinteștiile cuvinte: „În acest locaș al nostru dragoste de frate vor afla toți cei intrați, nimeni nu se va simți străin, căci între frați buni de neam și de credință vie și sub ochiu ocrotitor de părinte dornic de fii se găsește. Iar locașul nostru, prin înmulțirea fiilor drept moștenitori, tot mai mult se va lărgi, tot mai adânc temelii își va zidi și tot mai luminoase candelă răspânditoare de lumină se vor aprinde, spre luminarea iubitului nostru popor dreptcredincios și spre mântuirea sufletelor noastre. Totdeauna frații, cuprinși acum într-o singură Biserică, vor munci uniți pentru prosperarea Patriei și vor lupta uniți pentru biruința păcii în lume”. Toate acestea au devenit realitate prin reîntregire, că s'a înlăturat vrajba dintre frați și risipirea forțelor în certuri sterile în Biserică.

I. P. S. Patriarh a priveghiat și priveghează ca acest act epocal să se consolideze și unificarea bisericească să se desăvârșească, în așa fel încât sufletele ce s'au îmbrățișat frățește să nu mai poată fi desbinate niciodată. Între mijloacele de consolidare a reîntregirii amintim: alegerea P. S. Teofil pe scaunul Romanului, așezarea de vicari și consilieri reveniți la Episcopiiile din Ardeal și Banat, o atitudine justă și părintească față de preoții reveniți, trimiterea de preoți misionari în parohiile revenite, difuzarea cărților de lămurire, înzestrarea bisericilor revenite cu ănlmîse și cărți de cult ortodox, studiile din Revistele Patriarhiei, cursurile de îndrumare, conferințele preoțești lunare ș. a. Toate acestea — și altele — au contribuit la pătrunderea în suflete a aceluiaș duh de viață, duhul ortodoxiei milenare, duhul Adevărului și al iubirii. Căci aceasta este ținta: să fim un Duh și un trup.

Astfel că în cei 5 ani de patriarhat ai I. P. S. Patriarh Justinian Biserica noastră și-a mărit turma dreptcredincioasă și și-a îmbogățit viața, atât în domeniul strict bisericesc, cât și în activitatea ei de colaborare la munca de zidire a unei vieți mai bune și la lupta pentru pace. Aceasta a ridicat prestigiul ei atât între cultele celelalte din țara noastră, cât și în cadrul celorlalte Biserici ortodoxe. Raporturile cu celelalte culte au fost temeinicite pe respectul reciproc și pe colaborarea frățească

în acțiunile de folos obștesc și pentru pace. Astfel s'au născut întrunirile interconfesionale, la care cultele din țara noastră și-au manifestat adeziunea față de realizările regimului popular și față de țelurile și mijloacele luptei pentru pace.

Legăturile frățești cu celelalte Biserici ortodoxe — în primul rând cu Biserica ortodoxă rusă — au fost deasemenea intensificate. Participarea la consfătuirea pan-ortodoxă dela Moscova, ca și la alte consfătuiri și festivități dela Patriarhia ortodoxă rusă, schimbul de cărți-reviste și comunicări, chiar vizite, cu Patriarhiile Orientului și cu celelalte Biserici ortodoxe autocefale au evidențiat rolul activ al Bisericii noastre în sânul Ortodoxiei și încadrarea ei în marea unitate de viață ortodoxă și de luptă pentru pace.

Am enumerat succint principalele realizări ale celor cinci ani de patriarhat: ele sunt suficiente ca să spunem că venirea I. P. S. Patriarh Justinian la cârma Bisericii noastre a inaugurat o eră importantă în viața ei.

Biserica ortodoxă din Ardeal, care are tradiții de luptă pentru credință și pentru binele poporului, care s'a bucurat de deosebită grijă și prețuire a I. P. S. Patriarh Justinian, cu ocazia împlinirii a cinci ani de patriarhat, aduce omagiul, dragostea și recunoștința sa Patriarhului reîntregirii bisericești, și i urează încă mulți ani de rodnică activitate pentru binele Bisericii.

Întru mulți ani Stăpâne!

TELEGRAFUL ROMÂN

Între 2—16 August are loc la București cel de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie. Programul Festivalului cuprinde cele mai variate manifestări, întâlniri ale Tineretului din diferite țări, concursuri culturale și sportive, filme, expoziții și un mare număr de diverse activități. La Festival vor participa reprezentanți ai celor mai diferite categorii de tineret, ai diferitelor organizații ale tineretului, indiferent de profesiunile lor, părerile lor politice sau credințele lor religioase. El va fi o grandioasă manifestare a tineretului „de diferite credințe, apartenențe politice și profesuni pentru pace, pentru independență națională, pentru prietenie între popoare, pentru drepturile și viața mai bună a tineretului. Apelul Comitetului Internațional de Pregătire a Festivalului cheamă „toate organizațiile internaționale, naționale și locale ale tineretului și studenților, pe toți membrii acestor organizații, a organizațiilor politice, culturale, sportive, religioase și altele... pe toți tinerii de bună credință să participe activ la pregătirea și desfășurarea Festivalului”. E o cinste deosebită pentru țara noastră că găzduiește un astfel de Festival, care va fi o nouă temelie puternică a luptei pentru pace și prietenie între popoare.

† Preotul GH. PREJMEREANU

În ziua de 17 Ianuarie 1953 a încetat din viață preotul Gheorghe Prejmereanu din Codlea.

Serviciul înmormântării a avut loc în ziua de Duminecă 18 Ianuarie a. c. fiind săvârșit de un sobor de preoți, în prezența familiei decedatului și a credincioșilor pe care l-a păstorit.

Adormitul în Domnul pleacă dintre cei vii în al 69-lea an al vieții sale, după o bogată și rodnică activitate în via Domnului, pe teren pastoral, cultural-religios și muzical.

Bunul Dumnezeu să-l odihnească și să-l facă parte cu dreptii!